

УДК 371.279.7:616.31(477-25)

СИСТЕМНА ОЦІНКА РІВНЯ ЗНАНЬ КУРСАНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ НА КАФЕДРАХ ІНСТИТУТУ СТОМАТОЛОГІЇ НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

О. М. Дорошенко, Т. М. Волосовець, М. В. Дорошенко

Інститут стоматології НМАПО імені П. Л. Шупика

SYSTEM ASSESSMENT LEVEL KNOWLEDGE OF CADETS ENROLLED AT THE INSTITUTE OF DENTISTRY OF P. L. SHUPYK NATIONAL MEDICAL ACADEMY OF POSTGRADUATE EDUCATION

O. M. Doroshenko, T. M. Volosovets, M. V. Doroshenko

Institute of Dentistry of P. L. Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education

Стрімкий розвиток стоматології обумовлює необхідність вносити системні корективи в теоретичну і практичну підготовку лікарів у закладах післядипломної освіти.

Мета – впровадження в навчально-методичну роботу кафедр Інституту стоматології НМАПО імені П. Л. Шупика нових освітніх стандартів післядипломної підготовки лікарів, зокрема різних форм контролю знань.

Обов'язковою умовою для проведення навчального процесу залишається моніторинг якості навчання, що здійснюється за допомогою попереднього, проміжного і заключного контролю знань та практичних навиків курсантів. У процесі проведення моніторингу лікар має можливість оцінити свої знання, виявити помилки і в подальшому правильно спланувати своє навчання.

Комплексна ретельна оцінка усіх видів контролю навчання курсантів дає змогу визначити об'єктивний рівень їх теоретичних знань і практичних навиків.

The article adduces the rapid development of dentistry necessitates the system to make adjustments to the theoretical and practical training of doctors in postgraduate education.

The introduction of the teaching work departments of Institute of Dentistry of P. L. Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education new educational standards of postgraduate training, including various forms of control knowledge was shown.

Prerequisite for the educational process is monitoring the quality of education, which is carried out by first, middle, and final control knowledge and practical skills of students. During the monitoring physician has the opportunity to assess their knowledge, to identify errors in the future to plan their studies. Integrated careful evaluation of all types of training of control allows you to define an objective level of theoretical knowledge and practical skills.

Вступ. Зростаюча швидкими темпами медична наукова інформація обумовлює необхідність безперервної освіти медичних фахівців шляхом постійного поповнення рівня знань на циклах підвищення кваліфікації в системі вищих навчальних закладів післядипломної освіти, а також методом систематичної самоосвіти [1]. Стрімкий розвиток стоматології обумовлює необхідність вносити системні корективи в теоретичну і практичну підготовку лікарів у закладах післядипломної освіти [1–4].

Основна частина. Навчання слухачів на різних циклах в Інституті стоматології побудовано таким чином, щоб лікарі мали всі необхідні знання та практичні навички, які необхідні для якісної роботи лікаря-

стоматолога в жорстких умовах ринкової економіки та конкурентоспроможності у світовому медичному просторі [2].

Підвищенню рівня засвоєння матеріалу сприяє впровадження мультимедійних форм презентації лекційного матеріалу. Візуальний мультимедійний супровід лекцій поліпшує сприйняття та засвоєння більшого об'єму інформації, що викладається. Поряд із цим постає дуже важливе питання щодо організації та проведення практичних і семінарських занять із курсантами та впровадження в навчально-методичну роботу нових освітніх стандартів післядипломної підготовки лікарів, зокрема тестових форм контролю, що дозволить інтенсифікувати навчальний процес, підвищити якість засвоєння теоретичного курсу й поліпшити практичну підготовку висококваліфікованих спе-

ціалістів, що відповідають вимогам сучасної охорони здоров'я. Ефективність навчання слухачів певною мірою залежить від того, наскільки повно вони розуміють матеріал, який їм викладають. Для досягнення максимального ефекту практичні та семінарські заняття мають відбуватися у тісному контакті з клінічним розбором пацієнтів із заданої тематики, рішенням різних типів ситуаційних задач і наступним контролем отриманих знань та практичних навиків.

Ілюстративним матеріалом для вирішення ситуаційних задач служать діагностичні моделі щелеп, рентгенограми, протоколи клінічних та лабораторних досліджень, мультимедійний матеріал. Спілкування лікаря-курсанта з пацієнтом, обстеження та огляд його, одержання первинної інформації та постановка попереднього діагнозу, призначення додаткових методів обстеження, постановка остаточного діагнозу разом із досвідченим викладачем є найбільш корисними для навчання. Велике значення для практичної підготовки лікарів мають навчальні посібники, підручники, методичні рекомендації та їх електронні версії, що дозволить лікарям продовжувати самоосвіту навіть після закінчення навчання на кафедрі.

Як і у всьому світі, в нашій країні збільшується частка самостійної роботи у підготовці лікарів до атестації на певну категорію. Одним із видів самостійної підготовки слухачів є тестовий комп'ютерний контроль.

Комп'ютерний контроль має ряд позитивних сторін, а саме: об'єктивність оцінки результатів виконаної роботи; оперативність, що дозволяє перевірити великий обсяг знань лікарів у відносно короткі терміни; автономність роботи курсанта; індивідуальність, яка полягає в тому, що кожен курсант отримує певну комбінацію тестів за ступенем складності відповідно до його кваліфікаційної категорії; інформативність – одразу ж після складання комп'ютерного іспиту курсант бачить результат своєї роботи [4].

В той же час даний вид контролю має і певні недоліки: відсутність мовного відтворення матеріалу; відсутність зворотного зв'язку з комп'ютером, в результаті чого слухачі не можуть обговорити свої дум-

ки, адже думка лікаря може не збігатися з відповіддю комп'ютера на певне запитання; вірогідність випадкового вибору правильної відповіді; механічне запам'ятовування матеріалу при багаторазовому використанні одних і тих самих тестів [4].

Обов'язковою умовою для проведення навчального процесу залишається моніторинг якості навчання, що здійснюється за допомогою попереднього, проміжного і заключного контролю знань та практичних навиків курсанта. В процесі проведення моніторингу лікар має можливість оцінити свої знання, виявити помилки і в подальшому правильно спланувати своє навчання.

Попередній контроль проводиться до зарахування курсанта на цикл за допомогою тестової комп'ютерної програми з метою визначення рівня його знань відповідно до кваліфікаційної категорії. Проміжний контроль проводиться на кожному практичному і семінарському занятті через особисте спілкування викладача і лікаря-курсанта, що дає можливість оцінити індивідуально знання кожного лікаря та можливість його вирішувати конкретні клінічні завдання, що виникають у процесі лікування пацієнтів.

Заключний контроль рівня знань проводиться як традиційний іспит за типом діалогу викладач-курсант, а також шляхом комп'ютерного тестування.

Висновки. Сучасні освітні інновації, до яких можна віднести різні види контролю знань, дозволять наблизити стандарти підготовки лікарів-стоматологів до міжнародних вимог та максимально сприяти підвищенню якості їх професійної діяльності. Незважаючи на високий ступінь об'єктивності, оперативності та інформативності комп'ютерного тестування, ми вважаємо, що воно може бути лише однією зі складових частин контролю навчання на післядипломному етапі, а не доминувати над іншими видами контролю, такими, як іспит і диференційований залік, на яких відбувається безпосереднє спілкування між викладачем і курсантом.

Комплексна ретельна оцінка усіх видів контролю навчання курсантів дає змогу визначити об'єктивний рівень їх теоретичних знань і практичних навиків.

Література

1. М'ясоєдов Д. В. Самоосвіта лікаря – основа професіоналізму / Д. В. М'ясоєдов, П. І. Гордійчук, О. І. Євтушенко // Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. – К., 2005. – Вип. 14, кн. 2. – С. 745–749.

2. Біда В. І. Шляхи оптимізації практичного навчання слухачів на циклах спеціалізації за спеціальністю “Ортопедична стоматологія” / В. І. Біда, С. М. Клочан, О. М. Овчаренко // Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. – К., 2008. – Вип. 17, кн. 1. – С. 40–45.

3. Волосовець О. П. Нові державні стандарти вищої стоматологічної освіти та їх адаптація до європейських вимог / О. П. Волосовець, О. В. Павленко // Дентальні технології. – 2005. – № 5-6 (24-25). – С. 5–7.

4. Дорошенко О. М. Використання сучасних комп'ютерних технологій викладання лікарям-стоматологам-ортопедом на післядипломному етапі / О. М. Дорошенко // Галицький лікарський вісник. – 2005. – Т. 12, № 1, ч. 1. – С. 28.

Отримано 27.01.14